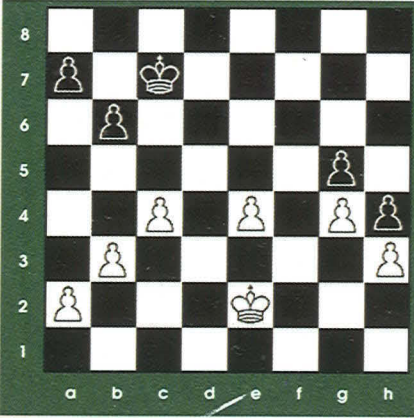

Daha önceki aylarda açılışlar ve oyun ortasını incelemiştik. Bu ayla birlikte oyun sonunu ele alacağız. İyi bir oyuncu, hatasız bir açılıştan sonra genelde güçlerin eşit olduğu oyun ortasına gelir. Buradaki çarpışmalar da eşit geçerse, oyunu kazanmak oyun sonuna kalır. Oyun sonuna ulaşıldığında taşların konumları ve güçleri büyük önem taşır. Önümüzdeki birkaç ay içinde, sizlere oyun sonunda neler yapmanız ve neler yapmamanız gerektiği konusunda bilgi vereceğiz.

Genellikle çoğu oyun sonu ya da kimi oyun ortaları şu düşünceyle oynanır: Geçer bir piyon sağlamak ve onu ilerleterek taş çıkmak. Bu piyonunuz ya taş çıkar (Vezir, At, Kale, Fil olur), ya da rakibiniz onu durdurmak için yaptığı hamlelerde boğularak taş kaybeder. Bu iki durumda da oyunu kazanabilirsiniz. Ancak hata yaparsanız ya da rakibiniz sizden güçlüyse bu kez siz savunmaya çekilmek zorunda kalırsınız. Oyun sonunu iyi bilip bilmemenize göre aslında kazanacak olduğunuz oyunu kaybedebilirsiniz ya da kötünün iyisi berabere kalırsınız.

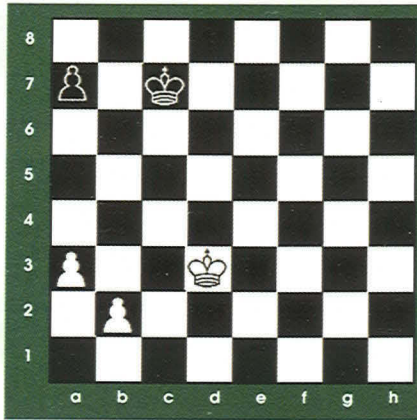
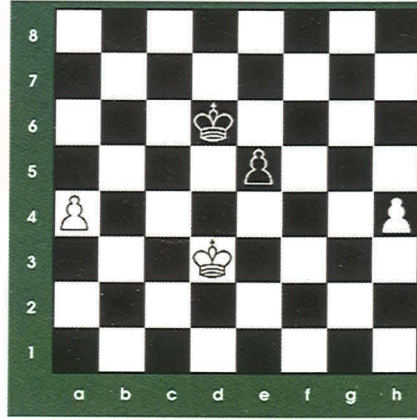
Geçer Piyon

Geçer piyon, ilerlediği düşey boyunca önünde bir engel olmaksızın son sıraya ulaşabilecek olan piyondur. Bunun için alttaki tahtaya bir göz atın.

Beyazın e piyonu geçer piyondur. Tahtanın sağ yanındaki piyonların şu anda önleri kapanmıştır. Siyah Şah, sağ yana yardım ederek piyonlarından birini geçer piyon yapma peşindedir. Ancak sol tarafta, Siyah'ın iki piyonuna karşı Beyaz'ın üç piyonu vardır. Bu da bu üç piyondan en az birinin geçer piyon olacağı anlamına

gelir. Siyah Şah, sol tarafa yardım yapmalı ve e piyonunu da engellemeye çalışmalıdır. Birer Şah ve çeşitli sayıda piyonlarla kendinize bu gibi sorular hazırlayabilirsiniz. İşte size iki örnek:

Oyun sonuyla ilgili öğrenmemiz gereken bazı kurallar vardır:

- Eğer iki ya da daha fazla piyon öndeyseniz kazanmanız kolay olacaktır. Yapacağınız tek şey piyonları ileri sürmektir.
- Eğer bir piyon öndeyseniz, genellikle oyun beraberlikle biter. Ama konumsal durumlar burada etkilidir ve kazanca da gidebilirsiniz.
- Çiftlenmiş piyonlar (aynı düşey üzerinde iki piyonun bulunması), yalnız kalmış ya da önü kesilmiş piyonlar zayıftır. Piyonlarınızın bu şekilde konumlandırılmamaya özen gösterin.

- Geçer piyonlar olabildiğince erken ilerletilmeli.

- Bir ya da iki piyon öndeyseniz ve tahtada başka taşlar varsa, taş değişimine gidin; ama piyon değişimi yapmayın.

- Bir ya da iki piyon gerideyseniz yukarıda anlatılanın tam tersini yapın. Piyon değiştirin, taş değiştirmeyin.

- Şah, oyun sonunda çok güçlü bir taştır. Onu iyi kullanın!

- Oyun sonuna geçildiğinde tahtada yalnızca dağınık şekilde bulunan piyonlar varsa Şah'ı olabildiğince erken merkeze doğru ilerletin. Ancak eğer piyonlar yandaysa onlara yakın olması iyidir.

- Piyonlarınızı, Fil'inizin rengindeki karelere yerleştirmeyin.

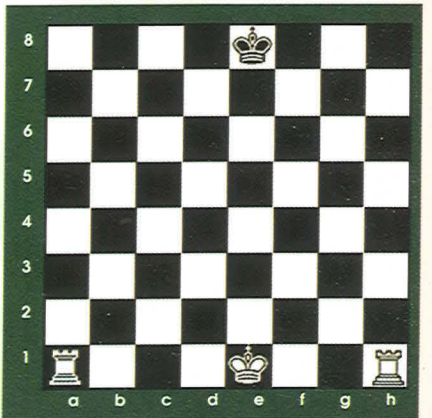
- Açık oyun sonlarında Fil'ler At'lardan daha iyidir.

- Kapalı oyunlarda At'lar Fil'lerden daha yararlıdır.

- İki Fil, bir At ve bir Fil'den ya da iki At'tan daha yararlıdır.

- Kale'lerin yeri, kendi geçer piyonunuzun arkasıdır; ya da rakibinizin geçer piyonunun arkası. Bu, satrancın oyun sonu için altın kurallarından biridir.

Size bir de soru. Siyah'ı mat etmeye çalışın.

Özgür Tek